

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitlőterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, fél évre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Az obstrukció cselfogása.

— nov. 26.

(P) Az obstrukcionista nagy-
nyon összezsugorodott csapata
már nem érzi kényelmesnek hely-
zetét. Érzik, hogy eltűnik lába
alól a talaj s kezd sejtetni, hogy
ideje lejárt. Még dobálódik a
nagy szavakkal, de nincs vissz-
hang s helyeslés helyett csak
nagy és tekintélyes testületek,
valamint egyesek tiltakozásait
hallja, kik megérdemlik, hogy
reájuk hallgassanak s vélemé-
nyüket tiszteljék.

Nem is jöhetett másképp,
minthogy minden igaz belátásu pol-
gár felismerje, mily veszedelmes
játékot űz az obstrukció. Való-
ságos esoda, hogy az állam funk-
ciói végképp meg nem szűntek;
de hogy sokféle módon megza-
varták őket, fájdalmasan érez-
zük. Számítatlan érdek szenvedett
sérlemet s a dolgok sora oda
kell, hogy jusson, hogy az egész
nemzet haragja felzudul azok el-
len, kik a sok politikai, gazda-
sági és társadalmi bajt a nemzet
nyakára hozták, a mindent meg-
bénítő obstrukció mellett való
őrült kitartásuk által. Ezt érzik,
ezt sejtik az obstrukcionista s
ezért hirdetik lapjaik által, hogy
a Tisza-kabinet erőszakhoz akar
nyulni, hogy őket leverhesse.
Nos, biztosíthatjuk az urakat,
hogy, ámbár az ország legnagyobb
részében nem találkoznék ellen-
mondással, ha a kormány és több-
ség hirtelen véget vetne az ob-
strukció kétségbeesett üzelmei-
nek, a Tisza-kabinet egyáltalán

nem gondol arra, hogy oly vala-
mit kezdjen, ami nem törvényes,
vagy amit a parlamentarizmus
szellemével összeegyeztetni nem
lehet. Tisza gróf nem azért állt
a kormány élére, hogy törvény-
telenül kormányozzon, hanem
hogy a barrikádharcosokat ki-
űzze torlaszaikból és ártalmat-
lanná tegye őket azokkal az esz-
közökkel, melyeket a törvény és
a képviselőház szabályai adnak
a kezébe. Ezt azonban teljes
energiával fogja tenni, mert joga
van hozzá, nemcsak, de hazafias
kötelessége is.

Szeretünk hivatkozni az an-
gol parlamentarizmusra, az angol
alkotmányra s angol szokásokra.
Nos, a nagy, hatalmas és gazdag
Anglia megtörte az ir-obstrukciót,
mi meg, kik sem oly nagyok,
sem oly hatalmasak, sem oly
gazdagok nem vagyunk, skrupu-
lózusabbak legyünk, nyugodtan
nézzük a parlamenti portyázók
rombolását s addig várjunk, míg
tetszeni fog nekik kezükből ki-
adni a csákányt, melylyel alkot-
mányunkat, parlamentarizmusun-
kat, egész állami életünket le-
rombolják? Megbocsáthatatlan
megfelekedés lenne ez köteles-
ségünkről, indolencia, mely tel-
jes megsemmisülésünket okozná,
melyet a történelem ítélő-
széke előtt menteni nem lehetne.

Nem, erőszakot nem fognak
alkalmazni, törvénytelenéget nem
fog a kormány elkövetni, de
nem fogja megengedni, hogy az
obstrukcionista visszajeljenek
törvényeinkkel s a képviselőház
szabályainak liberális rendelkezé-

zéseiivel, hogy frivol üzelmeiket
folytathassák. Ebben mi sem
fogja a kormányt megakadályozni,
legkevésbé az a legújabb eset,
hogy a kormányt gyanúsítják
törvénytelenégek elkövetésével.
Az obstrukciós lapok tirádái vén-
asszonyokat megtéveszthetnek,
de komoly férfiakat nem, kik
képesek maguknak itéletet al-
kotni.

— nov. 26.

**Törvényhatósági diszközgyü-
lés — Deák születésének emlé-
kére.** Deák Ferenc emlékére, szü-
letésének századik évfordulója al-
kalmával a törvényhatóság szeptem-
ber hóban tartott közgyűlésben,
mint már jeleztük, 670/18399.
sz. a. hozott határozat folytán
Satoraljaúj helyben a vármegye
székházában 1903. évi november
hó 28-án d. e. 10 órakor törvény-
hatósági diszközgyűlés lesz, melyre
Satoraljaúj hely város képviselőtes-
tületét is meghívták.

Ebből az alkalomból *Székely*
Elek polgármester körlevelet bo-
bocsátott ki a képviselőtestületi
tagokhoz, hogy azok a városháza
tanácstermében jelzett napon d. e.
fél 10 órakor gyülekezzenek, hon-
nan a vármegye székházába fog-
nak vonulni. A diszközgyűlés a
már megállapított sorrendben fog
lefolyni: 1. Elnöki megnyitó. —
2. Emlékezés. Tartja dr. *Feren-
czy* Elek bizottsági tag. — 3. A
diszközgyűlés berekesztése.

**Zempléni megyei képviselők a de-
legációban.** A képviselőház szabad-
elvű pártja nov. 24-én tartott értekez-

milyen módon van alkotva. Egyes
költeményekről vagy novellákról le-
gendákká nőttek a mellékkörül-
mények, mint most az ischli klauzula
keletkezéséről. — Hogyan született
meg a Főhíd? Milyen körülmé-
nyek közt támadt Tompa fejében a
„Gólya” vers eszméje? Ki volt Háy
János Szegszárdon? Hol ismerte meg
Jókai az „Ormény és esádjá” alak-
jait? Ezek a kérdések voltak az ol-
vasó világ esemegéi. Intimitások, ap-
róságok, színes részletek az írókról.
A Vörösmarty Mihály szürke köpö-
nyegét vagy később a Lisznyay spen-
cerjét úgy ösmerte az is, aki soha
nem látta, mintha a saját fogásán
lógna. Mégelevenedett, nyüzsgött az
írói világ a magyar fantáziákban,
mint egykor a görögöknél az Olym-
pus. Mindenütt hallani lehetett, mi
mindent eszik meg egy vascorára
Kemény Zsigmond. Milyen bajba ju-
tott Pálffy Albert, mikor egyszer rá-
ült a Prottman szobájában a Prott-
man cilinderjére és nem mert többé
félkelni. Kalandok, ötletes polemiák,
ezernyi bohóságok története, cirkulált
a közönségben, mint színes pillangó-
raj. — Lauka Gusztáv esinyjei, a vi-
dám Don Gunaroszé, ki ócska novel-
lakkal teszi lóvá a szerkesztőket. E

félistenek közt valóban elfér egy ilyen
ineselkedő, vásott kobold. Ellentéte
neki az ünnepélyes, merev Vajda Já-
nos, a beretvált tigris, aki idegenül,
dulva, fulva járja a halhatatlanság
berkeit, ködöt harap és az üstökösök-
nél melegszik. Leánysziveket dobogtat
a Tóth Kálmán neve, az édes szavu
dálnoké; láttatlanul megcsókolná min-
denik. De forr a harag a kis Gyulai
Pál ellen, aki fülemile csontokat tör
a kegyetlen kritikáival. Pedig bohó-
ság, bohóság. A kritika legyen kri-
tika. A guillotine-ba végre is nem
szokás zenélő órát tenni, hogy a ki-
végzendő élvezzen is mellette.

Az írók közel hozva a közönség-
hez, ismerőseivé váltak s mohó vágy
és érdeklődés támadt a műveik iránt.
Ha Kuthy megkezdett írni egy no-
vellát, már előre kiszivárgott a váz-
lata, ez lesz, az lesz benne, Hortobágy
leírása, pandurok, csikósok jönnek
majd elő benne. Ha irodalmi eseményt
nem kürtöltek a lapok, a Vasárnapi
Ujság egy-egy elmés szerkesztői mon-
danivalója is elég tárgy volt országos
emlegetésre: Pákh azt üzeni valami
beküldőnek: „Kiki egye meg a maga
anekdótáját.”

A jó becsületes magyar kuriákon
ilyenek felől tűnődtek a pipázgató

letén a delegáció tagjaiul a következő
zempléni megyei képviselőket jelölte
ki: Gróf *Andrássy* Tivadar, a gál-
szécsi kerület, gróf *Hadik-Barkóczy*
Endre, a nagymihályi és *Dókus* Ernő,
a satoraljaúj helyi választó kerület
országgyűlési képviselőit.

Iparpártolás és hazafiság.

— november 26.

Mi el tudjuk vetni a magot, le
tudjuk aratni a gabonát, szépen le-
szedjük a gyümölcsöt, — de ezzel
azután ki is merül a gazdasági tevé-
kenységünk s a feldolgozás és for-
galomba hozatal haszna legnagyobb
részt más hazába vándorol. A ma-
gyar szilva odakünn szépen dobo-
zokba kerül, hogy diszes csomagolá-
sal és francia cégér alatt drága pén-
zen visszavándoroljon a magyar ese-
megekereskedő ablakába.

Hiába minden iparpártolás és
iparfejlesztés; frázisokkal ipart felle-
díteni nem lehet. Es akik azt hiszik,
hogy a hazafias érzésekre való hivat-
kozással a magyar ipar termékeinek
ittthon piacot lehet szerezni a külföldi
portéka kiszorításával, az éppen-
séggel nincs tisztában a gazdasági
jelenségek alapelemeivel. Első és fő-
szabály a gazdasági életben, hogy
ugy a termelés, mint a fogyasztás
a lehető legolcsóbban akar hozzájutni
a szükséges tárgyakhoz. Semmitéle
magasztos érzések el nem téríthetik
a keresletet külföldi terméktől, ha az
olesőbb, mint a belföldi. A gazdaság-
ban az érdek a vezető, irányító erő,
melyet se hazafias, se egyéb magasz-
tos érzések háttérbe nem soríthatnak.

Akár mennyire fogadkozzunk is,
hogy csak magyar ipareikket akarunk
vásárolni, abban a pillanatban, mely-
ben a hazai termék megszerzése
anyagi áldozatot jelent, megszűnt a
nagy fogyasztásra nézve a kelendő-
sége. A gazdasági életnek meg nem
változtatható e törvényszerűsége egy-
szerűen túlteszti magát nemzeti, tár-

tekintetes urak: valjon min dolgozik
most Jókai? Mi történt P. Szathmáry
Károlyival, hogy hallgat? Még Ró-
zsaági Antal iránt is érdeklődtek, pe-
dig az már igazán oly messze esett
egy igazi írótól, mint Makótól Chlopy.
Még olyan művekről is tudtak az ol-
vasók, amelyek soha sem jelentek
meg. Mesék keltek szárnyra valami
„Herakles”-ről, melyet egy Bori nevű
ügyvéd irt s aztán bosszuságában a
tűzbe vetett. (Talán meg is siratták
az elhamvadt nemzeti kincsét.) Arról
a szindarabról is sok szó esett, amit
Pákh Albert együtt irt Salamonnal
„A héja és a napernyő” cím alatt,
de amely sohasem jutott odább az
első felvonás első jelenésénél, mert
Salamon Ferenc szerint olyan józúen
diskuráltak benne a szereplő szemé-
lyek, hogy lehetetlen volt őket szét-
választani.

Ilyen volt a hangulat az iroda-
lom és az írók iránt. Sőt még a nem
írókat is a dicsőség bizonyos arany-
füstje lepte be idők jártával, ha az
írókkal együtt tartottak vagy velők
barátkoztak. Danielik azért lett pü-
pök, Trefort azért lett később minisz-
ter. A Ráth Mór boltjában, aki az
első kiadó volt, ott kaszinóztak az
ország kiválóságai, maga Deák Fe-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Előszó.*)

Írta: Mikszáth Kálmán.

Kergetik elődjeiket az évek és
napok; mi azt hisszük, hogy csak ők
futnak üresen, holott mindent maguk-
kal visznek apránként, még minket
is, amit pedig még is itt hagynak,
azt átalakítják utközben úgy, hogy
nem marad meg itt régi állapotában
semmi, csak a hegyek.

Sok egyéb között főleg magunkra
írókra gondolok legelőbb. Micsoda
nevezetes, érdekes emberek voltunk
mi valamikor! Azaz én már nem
voltam, hanem elődeim, az ötvenes
évek „skribleréi.” Babonás tisztelet
csiklandozta őket s élénk kíváncsiság
csiklandozta a messzeállókát. Az új-
ságok róluk firkáltak. A vidéki utas
el nem mulasztotta betekinteni a
„Komló”-ba, hogy elevezen lássa Va-
hot Imrét vagy Beöthy Lacit; nézte
is a koponyájukat nagy érdeklődéssel

*) Almanach az 1904. évre. Szerkeszté
Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár XIX.
évfolyam IV-V. kötete. Singer és Wolfner
kiadása. Ára diszkötésben: 2 korona.

Dunky fivérek

cs. és kir. udvari fényképészek

mütermükben november hó 29-én (vasárnap) és 30-án (hétfőn) d. e. 9-től—12-ig
és délután 2—5-ig fognak felvételeket eszközölni.

sadalmi, felekezeti különbségeken s azt a modern törekvést, mely a fogyasztást egy-egy nemzet vagy osztály, vagy felekezet szűk korlátai közé akarja szorítani, dugába dönti az emberi lélek legelemibb, de legerősebb vezető, mozgató tulajdonsága: az egoizmus. Ezért neveléses agyrem a honi ipar fellendülését a hazafias érzés győzedelmeskedésétől reményleni. A magyar ipar pártolása egy igen egyszerű szabályban foglalható össze: tegyük olesóvá a hazai ipari termelést, hogy megküzdhesen a külföldi iparral. Ugyenlő feltételek, ugyanazon árak és minőség mellett érvényesülhet majd a hazafias érzés a magyar ipar javára. Ha nem tehetjük olesóbbá a hazai ipartermelést, tegyük drágábbá a külföldi portékát.

S ebből következik, hogy miképp a háborúhoz három dolog kell, pénz, pénz és ismét pénz, akként a magyar iparnak is három dologra van szüksége: vámvédelemre először, másodsorban és harmadszor. Nem új recept ugyan, de az egyetlen, melytől javulás várható.

Hazugság és alakoskodás, valahányszor e recept hangoztatása helyett hazafias szövegek köntösébe bujtatjuk azt, ami nem a hazafiaság, hanem az üzlet kérdése.

Spectator.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Rendkívüli városi közgyűlés. 1903. évi november hó 27-én d. u. 3 órakor a városháza közgyűlési termében rendkívüli képviselőtestületi ülés lesz a következő tárgysorozattal: 1. A Juhász Jenő-féle telekből kisajátított területre megkötött szerződés jóváhagyása. 2. Pénzügyi bizottság javaslata az apró földek bérletére vonatkozólag. 3. A telefon hálózat felállítására tárgyában megtartott verseny tárgyalás eredményének bemutatása. 4. Sárospataki szolgabírói járás felállítására tárgyában hozott vármegyei közgyűlési határozat kihirdetése. 5. Pénzügyi bizottság javaslata Ujfalussy János végrehajtó külön díjazása tárgyában. 6. Ugyanannak javaslata Mitrik Mihály közgyám fizetésének felemelése tárgyában. 7. Ugyanannak javaslata a színházi helyiségek világitásának átalakítása tárgyában. 8. Polgármester bejelentése a szőlőtelepen termett borok értékesítésére vonatkozólag. 9. Pénzügyi bizottság javaslata Foltin András hivatalos segély iránti kérvényére. 10. Ugyanannak javaslata a honvéd laktanya épületének tatarozása tárgyában évi általános megállapítás iránt. 11. Ugyanannak javaslata a helyhatósági díjaknak bé-

rene is ott ült egy zsöllében, mint ahogy falusi komposztor társai a kovácsműhelyek előtt, ahol a lovakat patkolatják. Ráth Mórál a Pegazusokat patkolták. Szállt, szállt a nemzet is följebb, följebb a szárnyas lovakkal.

De ime, ötven esztendő hogy elfutott, mily gyorsan elfutott és mi lett a szép kezdetből. Mi lett a nagy érdeklődésből?

Megfordult a világ és akik első voltak: utolsókká lettek.

Valaki megír egy regényt (legyen az bár maga Jókai) megeshetik, egyetlen lap se említi meg. Prűsköt-bogarát közölnék, vitriol-dramát, kulissza-titkot, benézve a kuleslyukon, amit a szobába látnak és amit látni vélnek, az mind a lapba való. Egy pofozkodás az utcán ritkított betűket igénylő eset. Pipiske kisasszony eljegyzése Papulyka János gyógyszerész segédével tudtul adatik az emberiségnek. Bájligethy Eszmeralda színésznő, aki még a múlt hónapban szobacius volt, most egy más társulathoz szegődik, ez is egy érdekes hír substratuma, de hogy egy könyv megjelent, arra nincs hely. Van szó repéről, hamuzsírrol, asztalosokról, ácsokról, végrehajtókról, rabokról, de íróról nincs. Azok számúzve vannak a nyil-

lyegjegyekben való lerovása tárgyában. 12. Polgármesteri bejelentés az 1903. évi milleniumi díj kiadása tárgyában. 13. Tanácsi javaslat a rendőrségi legénység által vissza kért nyugdíj tárgyában. 14. Építészeti bizottság javaslata a közpórház terület egy részének kisajátítása tárgyában. 15. Pénzügyi bizottság javaslata a Vosinszki István Balf-kénés fürdő tulajdonosának alapítvány aláírása tárgyában beadott kérvényre. 16. Ugyanannak javaslata a polgári leányiskola felszerelésének beszerzése tárgyában. 17. Pénztári vizsgálatokról szóló jegyzőkönyvek bemutatása.

Vámszedési jog bérbeadása. A mezőlaborezi vámoshid vámszedési jogának árvezetésére 1904. évi január hó 1-től kezdődő öt egymást követő évre a mezőlaborezi körjegyzői hivatal helyiségében versenytárgyalás lesz 1903. december hó 7-ikén.

HIREK.

Gedővár asszonyának poseni kiadása.

— november 26.

Posenben két lengyel kártyázó, az egyik, a malőrös lengyel még a feleségét is elvesztette.

Hir.

Nincs ember széles e magyar honban, aki ne ösmerné Kiss József „Gedővár asszonya” című remek balladáját. Az önképző-körtől fel és lefelé minden rangu és rendű társas körökben jól-rosszul egyaránt szavalják ősz költőnk romantikus balladáját. Amint a gyermekek az ABC-t, úgy aki csak valami ambíciót érez a szavaláshoz, az „Gedővár asszonya”-t választja első áldozatául. Messés látványban részesül az, ki egy diák önképző-kör ülésére megy el, hol „Gedővár asszonya”-t szavalják. A fiúk, kik jóformán hallás után tudják már a költeményt, azon passzuszonál, hol a költő az idő zordságát festi, a szavalóval együtt elkezdnek zúgni. A csendes moraj egész stilszerű és a jó szavaló nem is jó zavarba, sőt örül, mert nagyobb a hatás. Magam is négy éven át stafage voltam ilyen önképző-körökben, „Gedővár asszonya”-nak elszavalásánál. Egy ízben azonban pórul jártunk. Egyik szavaló osztálytársam ép rákezdé: „Csak zúg a szél, csak zúg... csak zúg...” A moraj most is hallatszott, de a szavaló — ki máskor ugyancsak zúgott — most belezavarodva, hebegve szól az elnökhöz: „Tanár ur, a fiúk megzavartak és én nem tudom.” Volt rendreutasítás, ka-

vánosság elől. Könyvkritika évekig elő nem fordul. Jó volna most akár Gyulai Pál is. Hadd szólna inkább. De csak a siri hallgatás van. Ki törődne a regényekkel, versekkel, beszélyekkel? Egy közbeszólás, egy ripkós közbeszólás a házban nagyobb esemény a leghalhatatlanabb költői munkánál is.

Hogy lehet ez? Ennyire megváltozott volna a közönség? Hát már senkinek se kell a költészet? Ha kivesszük az írók maecenasai, kivesszük volna a satelisek is? Ejh, a detronizált fejedelmeknek nincs udvaruk. Ez világos. De hova lettek a szerelmes lányok, akik gíngondolt szerelmes történetek tükrében nézték a magukét? Akik lihegve olvassák, hogy egy érdekesítő helyen mit mondott a regényhős a hősnőnek. Hát már csak az érdeklő az embereket, hogy mit mondott Rigó a miniszterelnöknek?

Nem. Ennyire még nem üli orgiát a próza. A közönség nem változott meg, a szívek még most is megolvadnak, megmártogatva a képzeletbeli alakok bánatában, örömeiben, de a helyzet változott meg gyökeresen.

(Folyt. köv.)

cagás, a fiúk csak úgy dőltek a nevetéstől. Annyi azonban tény, hogy ez évben többé nem szavalták „Gedővár asszonya”-t.

Talán mondanom sem kell, hogy a ballada lovagkori meséje a költő fantáziájában született és ime a 20-ik században Posenben megtörténik a maga valóságában.

A két — hona állapotján — búsuló poseni lengyel ugyancsak borbán, kártyában keresett vigasztalást. S mint ilyenkor szokásos a két bánatos lengyel — mint híril adják — addig-addig kártyázott, míg az egyik — nevezzük Posen Simonnak — utolsó garasát is elvesztette: de még ezen túl is. A peches és borközi állapotban levő poseni gentleman, mikor már minden elemelhetőből kifogyott, utolsó tétnek feltette otthon levő szép feleségét. A szerencsétlenség azonban állhatatos maradt hozzá: ezt a játszmat is elvesztette.

„Posen Simon tette, azt is elvesztette.”

A lovagkori mese Posenben azonban más befejezést nyert. Amint egy szolgálatkész kibic a szép menyecskét értesítette a dologról:

„Posennek asszonya nem hitt a fülének.”

Majd hirtelen nemes haraggal rákiált a vigyorgó kibicre:

„Paripa vagyok én, mit csak úgy cserélnek?”

A kibic látva e szikrázó haragot, jónak látta az ajtón köszönés és feltűnés nélkül távozni, öngyagsága pedig olvadékonnyan szavalt:

„Hej pedig szerettem, kötés ellen Akarom, tudja meg, már tudhaja titkom.”

De a gyengesség csak egy pillanatra tartott, a harag ismét kitért:

„Ugy rémlik előttem, mint egy szörnyű álom,

Hogy most meg kell vernem, gyűlölöm, utálom.”

Szavait tett követé és egyenesen a kártyázókhoz sietett és mind a két gentlemant úgy helybenhagyta, hogy most az ágvat nyomja mind a kettő.

A nyertes lengyel, amint eszméletre tért, sietett közjegyzőt, papot, tanut hívni és kijelenteni, hogy ezek után a nyereségről — lemond. Posen Simon kukanni sem mert.

Gedő Simon asszonyi álmába öltözve: karddal, Posen Simon asszonya bambuszáddal hódította vissza férjét. A cél egy, csak az eszközök különbözők, a cél pedig szentesíti az eszközt.

P. E.

Személyi hir. Jühl Gusztáv vezérőrnagy, kerületi parancsnok segédtsíjával a helybeli honvédszázalaj megszemplése céljából folyó hó 24-étől 26-ikáig városunkban időzött.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Debreczeni Aron homonnai állami polgári iskolai rendes tanítót, képesített felső-kereskedelmi iskolai tanárt a homonnai állami felső-kereskedelmi iskolához a IX-ik fizetési osztály második fokozatába kinevezte.

Házasság. Dengyel Oszkár bécsi kereskedelmi hivatalnok és Csont Etelka, — Pollák Ernő bécsi kereskedelmi hivatalnok és Csont Gizella, néhai Csont Lajos újhelyi polgár leányai házasságra lépnek Bécsben.

Kazinezy-köri estély. A szombati Herczeg estély iránt nemcsak a városunk, hanem az egész megye közönsége körében élénk érdeklődés nyilvánul. Komjáthy igazgató a Szombat estére kitűzött „Titok” című darabot levette a műorról s a „Gyurkovics lányok”-at tűzte ki ünnepi előadásul, a melyre maga a szerző is meg fog jeleni. — Ennek következtében a bankett csak színház után tartatik meg, a mely ép úgy mint a

Kazinezy-köri estély nyilvános jellegű.

Elmaradt lögyakorlatok. A helybeli honvédszázalajnak — mint azt lapunk egyik előző számában megírtuk — folyó hó 25-én a Széplalom melletti Rítka-hegyen éles golyókkal hareszerű lögyakorlatot kellett volna tartani. A zászlóalj Latzin Rajmund őrnagy vezénylete alatt korán reggel ki is vonult a kijelölt helyre, de a lögyakorlatokat nem tarthatták meg, mert a hegyet annyira elborította a sűrű köd, hogy a céltáblák, melyekre löniök kellett, teljesen láthatatlannokká váltak. A honvédszázalaj délután 1 órakor vonult be az elmaradt lögyakorlat színhelyéről a laktanyába.

Betörés — akadályokkal. Valami nyugtalan betörő-tolvaj, akit eddig az ismeretlenség homálya főd, ugyancsak neki látott az utóbbi időben a betöréseknek. A legújabb betörésnél és kísérleteknél — mint a nyomozás megállapította — egy és ugyanazon kéz dolgozott. Az ismeretlen betörő f. hó 24-éről 25-ére menő éjjel három helyen járt. Előbb Jelenek Gyula nyug. szolgabírónak Gubás-utcai lakásán, a városi óvoda épületében kísérletezett. Az utcára szolgáló ebédli magasan álló ablaka alá két nagy követ egymásra helyezte, hogy az ablak magasságát elérhesse és munkájához láthasson. Itt az üvegtáblák gíttetését bontotta, majd a külső és belső ablakszárnyak tábláin olyan nagyságu nyílást vágott, melyen keresztül az ablakot kényelmesen megnyitotta. Az ebédli-ben rendszerint senki sem alszik, de most a házbellek egy rokona aludt ott, aki a szokatlan zajra éjféltűn 2 óra tájban fölébredt és kiszólt: „ki az, mit akar?” — mire a tettes be nem várva a következendőket, hirtelen elosont. Az első kudarc azonban nem vette el a kedvét a további kísérletezéstől. Nem messze innen, a 243. számú ház előtt állapodott meg, ahol Vida Péter m. á. v. mozdonyfűtőnek az utcára néző lakásába hasonló módon kísérlette meg a betörést. Előzőleg egy kis szobának utcai belső ablaktábláit törte be, ahol semmi elvinni valót nem talált. Innen a másik ablakhoz ment, amelyben a esalád aludt. A zajra a fűtő neje fölébredt, mire a tettes az ablakon levő 4 cserép virágot magához véve tovább állott. Nagyobb eredménnyel járt Szeki Rezső m. á. v. vizsgáló főkalauznak a közeli Alsótemető utca 270. számú háznál, ahol szintén az utcára néző szoba ablakának külső és belső tábláit törte be hasonló módon és az ablakszárnyak felnyitása után a szobába hatolt. Itt a szekrényeket teljesen feldúlta, a ruhaneműket kihányta eközben a szomszéd szobában alvó család, ahol a főkalauz neje betegen feküdt: fölébredt és a betörőt, midőn midőn a legnagyobb munkában volt, elriasztotta. Csak egy vasuti altiszt új nadrágot és egy öltöny fekete szalonn ruhát vitt magával. A sötétben tapogatózva, egy bársony táblával el látott emlékkönyv is kezébe akadt, melyet valószínűleg abban a hiedelemben, hogy pénzes tárcsa, szintén magához kapartott és csak az utcán, midőn látta, hogy reá nézve értéktelen tárgyat vitt el, — az udvarba dobta. Károsultak a tettes ellen följelentést tettek és most a rendőrség erélyesen nyomozza az ép bírral elmenekült betörő tolvajt.

Búcsú estély. Füzesséry Tamás a Ferencz József-rend lovagja, volt nagymihályi járási főszolgabíró nyugalmába vonulása alkalmából Nagymihályban 1903. évi december hó 2-án este 8 órakor a Barnai szálló nagytermében egy e célra alakult 15 tagu rendező birótság bucsu estélyt rendez. Egy teríték ára 6 korona. A búcsú estélyeni megjelenés iránti szándéknak f. évi november hó 26-ik napjáig Tóth Árpád nagymihályi k. jegyzőnél való bejelentése kéretik.

— A sorozást újból elhalasztják. A sorozást legutóbb november 23-tól december 23-ig terjedő időközre tűzték ki azon hitben, hogy az újoncokat addig megszavazza a képviselőház. Mint fővárosi tudósítónk írja most, ma az a hír járja, hogy a sorozást ismét elhalasztják.

— Az amerikai kivándorlás. Lapunk hasábjain többször foglalkoztunk az amerikai kivándorlással, azokkal a módokkal, melyekkel azt meg lehetne akadályozni, illetve annak nagy mérvét csökkenteni. Cikkeink az olvasó közönség előtt visszhangra találtak, mert sürűen kaptunk leveleket, melyek az ügygel foglalkoznak. Az alábbi levél a kivándorlók ama fájával foglalkozik, akik utlevél nélkül szöknek ki az országból. A levél a következő: Tekintetes Szerkesztő Ur! Már két ízben történt, hogy b. lapjának hasábjain közöltetett ama leleplezés, melyet én a kivándorlás ügyében a tek. szerkesztő urnak megírtam. — A hatóságok éber figyelmét még most is sok esetben kijátszák a lelketlen ügynökök, kik áldozataikat különféle képen vezetik ki boldogsággal Amerika felé. Ismeretes, hogy a legutóbbi időben azok, kik Amerikába indultak utlevél nélkül I.— II. oszt. tették meg az utat, hogy a hatóság figyelmét és gyanúját eltereljék. — Ujabbán egy abaujmegei községből (I. M.) az utlevél nélküli kivándorlók a kivándorlásnak új nemét választják. Nevezetesen, mint szénégetők abban a piszkos munkaruhában és szerszámmal rendszeresen az itteni vasúti állomáson felülnek a vonatra és hol Liptó-Szent-Miklósról hol Rózsahegyre, hol más helyre váltanak jegyet. Természetes, hogy a midőn oda érkeznek 1—2 napot ott tarózkodnak, esetleg 1—2 állomásra gyalog mennek s ott ismét mint munkába menő szénégetők utaznak a határig. Itt gyalog teszik meg az utat 1—2 állomásra s aztán az említett módon vonatra ülnek. Pénzt csak annyit visznek magukkal, mennyi éppen Bréma vagy Hamburgig elegendő. Innen táviratoznak haza, a honnan a pénz persze azonnal expedíálják. A dolog annyira felkapott, hogy innen meg a környékből most így menekülnek Amerika felé. Mindenesetre ez a hatóság szíves figyelmébe ajánlandó.

— Lopás az állomáson. Folyó hó 25-én délelőtt a helybeli vasúti állomáson rajtakaptak egy Lengyel Mihály nevű kis fiút, amint kőszemet lopott. Az állomási főnökség följelentette azt, mert valószínű, hogy a szénlopást már régebben üzi.

— Pórl jár zsebtolvaj. Kalla Mihályné helybeli lakostól a napi piacon Müller Lipót itteni származású zsebmetsző, akinek egyébként becsületes foglalkozása a pineérség, egy pénztárcát lopott, melyben 50 korona készpénz volt. A zsebtolvajt, mikor a vásárlással foglalkozó asszony zsebéből kihúzta a pénztárcát, Krausz Károly rendőr és Fischer Odón temető-felügyelő fogta el. A pórl jár zsebtolvajt a rendőrkapitányaságtól átkísérték a kir. járásbíró-sághoz, ahol ezért a tolvajlásáért hat hónapra elítélték.

— Magyar tiszték hazahelyezése. Katonai körökből ered a hír, hogy a hadügyminiszter már utasította az összes katonai parancsnokságokat, hogy december hó 10-ig terjesszék be hozzá az alájuk rendelt törzs- és főtisztek névjegyzékét akként, hogy e kimutatásban magyarországi illetőségűek is kimutatva legyenek. Azt hiszik, hogy a hadügyminiszternek ez az intézkedése a magyar tiszték visszahelyezésére nézve az első lépést jelenti.

— Az iparfelügyelők tevékenysége. A kereskedelemügyi miniszter most adta ki a magyar kir. iparfelügyelők összefoglalt jelentését 1902. évi működéséről. Az iparfelügyelők 1902. évi működésének az ez évben szokatlan mérvben fellépett sztrájk-

mozgalmak kölesonoztek különös érdeket, melyekből egy sztrájk Ujhelynek is kijutott. Ez a helybeli könyvnyomdászok sztrájkja volt. Egyebekben a működés zavartalan volt. Ez évben ugyanis sem szervezetében, sem személyzetének létszámában változás nem állott elő. Az iparfelügyelői és kazánbiztosi intézmény egyesítésétől származott új intézmény az előző évben nyert szervezettel, személyzeti és kerületi beosztással és létszámmal lépett át tehát az 1902. évre, melynek folyamata alatt csakis az egyes kerületi felügyelők mellé beosztott szakkezegek működési kerülete változott. Ennek ugyanis szabály szerint évről-évre változnia kell, míg csak a kerület valamennyi közege meg nem ismeri az egész kerületet. Egyébként más e helyen felemlíthető változás nem történt. Az egyesített intézménynek volt az első teljes éve. Ez évi működéséből tehát már biztos következtetések vonhatók életképességére. Az iparfelügyeleti intézmény ez évben is megfelelt az egyesítéshez fűzött várakozásoknak. Az iparfelügyelők nem csak — utasításuk értelmében — az év elején benyújtott munkaprogramjaiknak tettek eleget, de a hozzájuk utalt ügyek minden ágazata ellátásának is, ezenkívül még akadálytalanul megfeleltek számos, rendes évi munkatervezen kívül eső megbízatásuknak, amelyeket háziipari, iparfejlesztési, kiállítási és iparműszaki ügyekben nyertek.

— Óvó és tankötelesek összeírása.

A hivatalos lap mai száma Berzevicsy Albert kultuszminiszternek egy igen üdvös rendeletét közli. Az óvó és tankötelek gyermekek összeírásáról szól, amelynek természetes folyamán a lesz a tankötelezés teljesítésének ellenőrzése is. A régi utasítást az új kultuszminiszter részletesen módosítja.

— Színház direktorok kartelleje.

A vidéki színházgatók szövetséget kötöttek, a melynek alapszabályait Komjáthy János dolgozta ki. Az alapszabályokat a Krecsányi Ignác elnöke alatt Budapesten tartott értekezleten, mely elnyult a hajnali órákig, elfogadták. A szövetséget jegyzője, mint legfiatalabb színházgató, Nádasz József pécsi színházgató volt. Lényege az alapszabálynak az, hogy az az igazgató, aki szerződészegésre bíztat valamely más társulatbeli tagot, avagy szerződés szegő színészt szerződött, nagy bírságot fizet. Ez az intézkedés a színész-egyesület alapszabályaiban is meg van, de úgy látszik, nem védi meg eléggé a direktorok érdekeit. A vidéki igazgatók arra törekcsenek, hogy a fővárosi igazgatókat is bevonják a szövetségbe.

— Oláh Rudi és Mantu Józsi

vezetése alatt álló, újonnan szervezett cigány-zenekar városunk közönsége előtt várakozáson felüli pártolásban részesül. Az új zenekar ma már úgy van szervezve, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelel, sőt beválik a közeledő farsang legdistingáltabb báljainak is.

— Disznótör. Kovács Károly a

helybeli állomás kintő konyhájáról ismert vendéglőse, vendégeinek tiszteletére és szórakoztatására az állomási éttermekben f. hó 21-től kezdődőleg minden vasárnap este disznótort rendez, — friss kolbász és hurkaneműeket már szombat esténként is felszolgál, — melyre ez uton hívja meg a t. közönséget.

— Tehetséges fiatal ember, ki a

gymnasiumi osztályokat sikerrel végezte, órák adására ajánlkozik. Ugy gymnasiumba, mint polgárba, vagy elemi iskolába járó tanulókat, kik magán-, vagy rendes uton végeznek, garancia mellett elvállal tanításra. Esetleg a vidéken nevelői állást is elfogad. Cim a kiadóhivatalban.

IRODALOM.

Levelet irok.

Irok, irok egy levelet
Valakinek . . . messze tájra . . .
Olyan bolondos kis levél,
Mint ha szívem nem is fájna . . .

Sürűn rovom egymásután
Az apró betűs sorokat:
Meséljenek valakinek
Én felőlem sokat . . . sokat . . .

Hogy nem fáj nekem az élet,
S ami elmúlt: — eltemettem.
Megtanultam kacagni is,
Úgy, mint egykor: önfeledten.

Oly gondatlan gyermek vagyok,
Vig, bohó, mint akkor, régen . . .
És amikor kész a levél:
Könyhullatva — összetépem . . .

Iczu.

SZÍNHÁZ.

Prologus.

— november 26.

A téli idény husz előadásának bevezető prologusát, a „Zsábát“ ma adja elő a Komjáthy társulat vigjátéki személyzete a városi színházban.

A téli szezonnak már kezdetén sem szükséges vonakodnunk megadni Komjáthy-nak az előlegezett bizalmat, hisz az ő, immár szívünkhez nőtt társulata még eddig minden esetben kiérdemelte azt és még egy esetben sem csalódtunk benne.

Komjáthy társulatáról való jó véleményünket nem elhamarkodott kritika, de a hosszas tapasztaláson felépült benyomások rögzítették meg bennünk.

Azt a jó véleményt, amit a „Zemplén“ hasábjain Komjáthy társulatáról legelőször alkalmam volt írni, most már az elért sikerekre visszatekintve ismétélhetjük meg az új szezon megnyitó előadása előtt. A pártatlanság, a részrehajlatlan bírálat, ugy a közönség érdekének szem előtt tartása, mint a szintársulat evidens érdekeinek mérlegelése: azon tényező, melyek szükségesek, hogy biztos alapon vezethessünk egy, a köz érdekére vonatkozó, fontos kritikát. És a teljes elfogulatlanságra, mellékkörülményekkel egyáltalán nem foglalkozó bírálatra csak azt az impressziót gyakorolhatja a Komjáthy társulat működése, amit mi hangoztatunk.

És éppen ebből meritünk alapot arra, hogy megnyugtassuk a közönséget, hogy amint a multban nem csalódtok, úgy csalódnai ezek után sem fog.

Komjáthy ambiciózus, finom izlésű színházgató, ki Thalia templomát igazi templomává tudja avatni a színművészetnek, kerülve a köznapit, a ledért, mellőzve a legdekadensebb obscen „alkotás“-oknak — a magyar színpadot hatalmas befolyásával megtámadó — özőnét.

És ez a téli szezon — bár csupán színű, vigjáték és drámai előadásokat fog felőlelni — szintén változatosnak, nagysikerűnek ígérkezik. Volt alkalmam, tudomást szerezni azon darabokról amelyeket Komjáthy e szezonban színre akar hozni, s ezen alapon bátran mondhatjuk, hogy kiváló repertoár végig élvezésében lesz része közönségünknek.

Erős a reménység, hogy nem fogunk csalódnai s erős a reménység, hogy színpártoló közönségünk sem fog közönyös maradni a társulattal szemben.

Ma este kezdődik a téli szezon a „Zsábát“-val s remélhetőleg csak erősíteni fogják kedvező feltevéseinket a téli szezon megnyitó előadásai.

— th.

** Szereposztások. Pénteken, f. hó 27-én „A regényesek.“ Rostand Edmond nagysikerű vigjátéka kerül színre a következő szereposztással: Percinet — Czobor; Pasquinot — Bartha; Bergauim — Makray; Sylvette — Takács Mariska; Straforel — Odry. — Szombaton, f. hó 28-án „A titok.“ Pierre Wolf három felvonásos vigjátéka kerül színre, melyben a főbb szerepek következőképpen lettek kiosztva: Jouvenel — Nagy Gy.; Jouvenelné — Breznay Anna; Trevoux — Komjáthy; Santenayné — Fái Flóra; Henri — Odry; Genevieve — Várady Jolán; Marie — Takács Mariska.

** Műsorváltozás. Abból az alkalomból, hogy a „Kazinezy“-kör f. hó 28-án tartandó estélyén Herczeg Ferencz is felolvas: — mint azt lapunk más helyén jeleztük is — a színházi műsor változást szenved. Ugyanis a f. hó 2-ára, szombatra tűzött „Titok“ előadása helyett a koszorú író híres darabja a „Gyurkovics leányok“ kerül színre; a darabban a főbb szerepeket: Komjáthy, Palásthy, Fái Flóra (Katinka), Kelemen Irma (Sári), Bartháné (Ella), Takács Mariska (Mizi), Odry és Breznay Anna alakítják.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. B. Varannó. A vers bevált.
Z. Kassa. Ilyen nevű munkatársunk nincs.
G. O. Bpest. Besoroztuk a karácsonyi számba.
C. Helyben. Nem közölhető.
Büszke vagy. A küldöttekből ezt az egyet mellőzni fogjuk, mert a poentja Farkas Imre egy igénytelenségében is megkapó költeményének a reminiscenciája. A többi jónni fog. Üdvözlét.

Kiadótulajdonos: Éhlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóízteket és szaguakat
azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a kelemetlen dohos izt tartalmazó alkatrészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható.

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor. használati utasítással együtt.

Kapható:

ERDŐS JENŐ

gyógyszerésznél Egerben (Heves m.)

Van szerencsém a n. é. közönségnek ajánlani

tisztán kezelt

ASZTALI BOROMAT.

Literje 30 krajozár.

SZABÓ ERZSI,

dohány- és szivar áruda.

